

Stortinget

Deres ref

Vår ref
22/5273 -

Dato
14.10.2022

Dokument 8:5 S (2022–2023) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Une Bastholm og Rasmus Hansson om opprettelse av et solidaritetsfond

Jeg viser til finanskomiteens brev av 06. oktober 2022, hvor komiteen har sendt ovennevnte representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Lan Marie Nguyen Berg og Rasmus Hansson til uttalelse.

Russlands brutale angrep på Ukraina er også en humanitær katastrofe med store ringvirkninger for nærområdene og hele Europa. Den rammer sårbare grupper i andre deler av verden gjennom høyere energi- og matpriser. Norge har vært og vil være en stor bidragsyter for å støtte Ukraina og siden krigens begynnelse har det ankommet nærmere 30 000 ukrainske flyktninger til Norge. Så langt har vi bidratt med mer enn 2 mrd. kroner i sivil bistand til Ukraina og nabolandene, og donert militært materiell med anslått bruksverdi på om lag 2 mrd. kroner. I tillegg har regjeringen lagt frem forslag for Stortinget om til sammen 10 mrd. kroner i 2022 og 2023 til ytterligere sivil og militær støtte til Ukraina. Regjeringen vil også opprettholde et høyt nivå på den samlede internasjonale bistanden for å bidra til oppnåelse av de globale målene om sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Med regjeringens budsjettforslag for neste år vil bistandsbudsjettet øke med 2,5 mrd. kroner fra Saldert budsjett 2022. Vi vil fortsette å ta imot og inkludere flyktninger i 2023. I statsbudsjettet er det lagt til grunn at det kommer om lag 10 000 flyktninger fra Ukraina neste år, i tillegg til 4 000 asylsøkere fra andre land. Det er stor usikkerhet om prognosene. Regjeringen foreslår å øke de totale bevilgningene til mottak og integrering med 13 mrd. kroner.

Samtidig som vi støtter Ukraina og yter bistand til verdens fattige, mener vi det er viktig at vi holder fast ved finanspolitiske prinsipper som har tjent oss godt i flere tiår, Vi bør unngår løsninger som svekker vår budsjettkontroll. Bistandsutgifter, enten det er til Ukraina eller andre, bør fremmes for Stortinget og bevilges i tråd med handlingsregelen for bruk av oljepenger.

Vårt finanspolitiske rammeverk, med sparingen i statens pensjonsfond utland (SPU) og handlingsregelen, har til hensikt å omgjøre petroleumsressursene til en varig inntektskilde for det norske folk. I tråd med Loven om statens pensjonsfond skal statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten *i sin helhet* overføres til SPU, og midlene i fondet kan bare anvendes til en overføring til statsbudsjettet etter vedtak i Stortinget.

Rammeverket bidrar til en langsiktig forvaltning av olje- og gassreservene, og en stabil utvikling i norsk økonomi og i finansieringsgrunnlaget for offentlige tjenester. Handlingsregelen legger til rette for at realverdien av fondet opprettholdes, til nytte for nålevende og fremtidige generasjoner.

Sparingen i SPU og handlingsregelen sikrer åpenhet om bruken av oljepenger i norsk økonomi ved at overføringen fra SPU inngår og synliggjøres i statsbudsjettet og statsregnskapet. Rammeverket sikrer også at bruken av oljepenger inngår i en helhetlig budsjettprosess og ikke øremerkes spesielle formål eller blir en alternativ finansieringskilde for utgifter som ikke når opp i den ordinære budsjettprosessen.

Et «solidaritetsfond» som foreslått i representantforslaget, ville blitt finansiert av staten fullt ut gjennom lavere innskudd i SPU. Det ville vært en omgåelse av vårt finanspolitiske rammeverk og svekket oversikten over og Stortingets kontroll med den samlede pengebruken.

I årene fremover vil handlingsrommet i finanspolitikken være mindre enn tidligere, noe som kan innebære større press på det finanspolitiske rammeverket og forsøk på omgåelser. Det er mange gode formål, men vi kommer ikke utenom at de må prioriteres opp mot hverandre. Det bør skje i en transparent og helhetlig budsjettprosess.

Omgåelser av det finanspolitiske rammeverket vil i ytterste konsekvens undergrave vår evne til finanspolitisk styring. Om det åpnes for mindre omgåelser er faren for presedens stor.

På denne bakgrunn vil jeg fraråde forslaget i Dokument 8:5 S (2022-2023).

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum

Trygve Slagsvold Vedum